

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku J. S. , E. S. i A. S.

następców prawnych J. S.

przy uczestnictwie K. K. i B. R. następców prawnych

H. K., A. K., następców prawnych S. K.:

L. K., M. K., E. K. G., G. K., A. K., S. K. s. S., P. K. s. S. oraz L. K., Z. K. P., A. K., J.

K., J. S., E. H. i P. K.

o podział majątku dorobkowego i dział spadku po Z. K. i L. K.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 lutego 2022 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy J. S.

od postanowienia Sądu Okręgowego w N.

z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt III Ca (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga kasacyjna wnioskodawczyni podlegała odrzuceniu z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekraczającą progu ustawowego.

Niezbadanie na wcześniejszym etapie postępowania wartości przedmiotu zaskarżenia nie eliminuje możliwości jej późniejszej weryfikacji. Sąd Najwyższy jest uprawniony do przeprowadzenia w tym zakresie czynności kontrolnych. Badanie wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w skardze kasacyjnej ma na celu sprawdzenie czy skarga kasacyjna jest dopuszczalna ze względu na wymaganą w art. 398² § 1 k.p.c. wartość zaskarżenia i nie może być utożsamiane ze sprawdzeniem wartości przedmiotu sporu (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 kwietnia 1997 r., III CKN 71/97 i 16 lutego 2012 r., III CZ 6/12 - nie publ.). Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Stosownie zaś do art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., w sprawach o zniesienie współwłasności i dział spadku skarga kasacyjna nie przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że w sprawach działowych, do których należą sprawy o dział spadku, wartość przedmiotu zaskarżenia, pozostaje w ścisłej zależności od wyniku postępowania i wyznacza ją nie wartość przedmiotu działu, ale wartość konkretnego interesu skarżącego, którego dotyczy lub może dotyczyć zaskarżenie. Z reguły nie może ona przekraczać wartości udziału w dzielonym majątku uczestnika wnoszącego skargę kasacyjną nawet, gdy orzeczenie zaskarżono w całości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2015 r., III CZ 13/15, nie publ.). Wyjątek od tej zasady zachodzi, gdy skarżący podważa zasadę podziału, objęcie lub nieobjęcie orzeczeniem poszczególnych rzeczy lub praw albo rozliczenie nakładów (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, Nr 4, poz. 60, z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZ 88/06, nie publ., z dnia 24 lipca 2008 r., IV CZ 53/08, nie publ., z dnia 6 maja 2010 r., II CZ 38/10, nie publ., z dnia 1 czerwca 2011 r. II CZ 27/11, nie publ., i z dnia 18 marca 2015 r., I CZ 22/15, nie publ.).

Wartość przedmiotu zaskarżenia wnioskodawczynie określiła - analogicznie, jak w apelacji - na 288 062,00 zł. Kwota ta stanowi ustaloną przez sądy w niniejszej sprawie wartość przedmiotu postępowania o podział majątku dorobkowego i dział spadku po Z. K. i L. K.. Natomiast - jak wskazano powyżej - w sprawach o dział spadku wartość przedmiotu zaskarżenia wyznacza nie wartość przedmiotu działu, ale wartość konkretnego interesu skarżącego.

Jak wynika z okoliczności niniejszej sprawy, wartość udziału skarżącej w spadku po Z. K. i L. K. nie sięga 150.000 zł, ani tym bardziej nie wynosi tyle interes skarżącej w zaskarżeniu orzeczenia Sądu drugiej instancji.

Udział wnioskodawczynie w majątku spadkowym nie osiąga progu umożliwiającego wywiedzenie skargi kasacyjnej. Wskazana jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwota 288.062 zł - odpowiadająca wartości przedmiotu postępowania o podział majątku dorobkowego i dział spadku po Z. K. i L. K. - nie odnosi się w żaden sposób do interesu prawnego wnioskodawczynie w zaskarżeniu orzeczenia, gdyż skarżąca domagała się - tak jak w apelacji - zasądzenia na jej rzecz w wyniku ostatecznego podziału majątku wspólnego i działu spadku kwoty 3854,48 zł od uczestnika P. K..

Należy podkreślić, że dowolne oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia przez skarżącą nie kreuje uprawnienia do wniesienia skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).